

Beszámoló

a Levéltári Szakfelügyelet 2024. évi tevékenységéről

A Szakfelügyelet általános működése

A Levéltári Szakfelügyelet működésének alapját a Levéltári Kollégiumról és a levéltári szakfelügyeletről szóló 7/2002 (II. 27.) NKÖM rendelet képezi. A 2024. év során ez alapján ellenőrizte az 1995. évi LXVI. törvényben (Ltv), valamint a 27/2015 (V.27.) EMMI rendeletben megfogalmazott szakmai követelmények teljesülését a hazai közlevéltárakban, illetve a nyilvános magánlevéltárak egy részében.

A szakfelügyelet 2024. évi ellenőrzési munkájának tematikáját a vezető szakfelügyelő által összeállított, a Levéltári Kollégium egyetértésével és a Kulturális és Innovációs Minisztérium jóváhagyásával kiadott Ellenőrzési Terv képezte, melyet minden hazai működő közlevéltár és nyilvános magánlevéltár előzetesen megkapott.

Az ellenőrzésbe bevont levéltárak körét – az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan – a Magyar Nemzeti Levéltár által az Ltv. 17.§ (2) c) pontja szerint vezetett nyilvántartás határozta meg. Ebben a nyilvántartásban továbbra sem szerepel az Ltv-ben nevesített Földügyi és Távérzékelési Levéltár, ezért a vizsgálat erre az intézményre nem terjedt ki. A tavalyi évhez képest az ellenőrzött közlevéltárak száma eggyel emelkedett, mivel Kőszegen a vármegyei levéltárból kivált önálló városi levéltárat is felvettük az ellenőrzési listára.

A szakfelügyelet 2020 és 2024 között lezajlott ötéves ciklusa során egy stratégiai tervet követett, mely évekre lebontva tartalmazta a közlevéltárakban folytatandó vizsgálatok kérdésköreit; ez a terv az ötéves ciklus utolsó évére a levéltári munka alapvető feltételeit érintő intézményi, infrastrukturális, finansziális és személyzeti kérdések általános vizsgálatát írta elő a közlevéltárakban.

A nyilvános magánlevéltárak esetében némiképp eltérő az ellenőrzés rendszere: a negyven hazai nyilvános magánlevéltárat két szakfelügyelő ellenőrzi, akik három év alatt tudják elvégezni az összes ilyen intézmény vizsgálatát. A mostani ciklusban az ellenőrzés a kutatószolgálat néhány területét, a segédletkészítés és adatbázis-építés kérdéseit, illetve a köziratok átvételének problémáját érintette a következő levéltárakban:

- Békéscsabai Evangélikus Gyülekezet Levéltára
- Magyarországi Román Ortodox Egyház Levéltára
- Dunántúli Református Egyházkerület Levéltára
- Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Levéltára
- Magyarországi Unitárius Egyház Levéltára
- Magyar Zsidó Levéltár
- Magyar Ferences Levéltár
- Pannonhalmi Főapátsági Levéltár
- Pécsi Egyházmegyei Levéltár
- Szeged-Csanádi Egyházmegyei Levéltár
- Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár
- Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár.

A közlevéltári és a magánlevéltári szakfelügyelők az év során elvégzett ellenőrzésekről szóló jelentéseiket a vezető szakfelügyelőnek küldték meg, aki saját megjegyzéseivel kiegészítve

továbbította azokat az érintett levéltár fenntartójának.

2024-ben egyedi vizsgálatot nem rendelt el a kultúráért felelős miniszter, így a szakfelügyelet csak az ellenőrzési program szerinti vizsgálatokat folytatta le.

A rendszeres ellenőrzéseken kívül a szakfelügyelet feladatai közé tartozik a levéltári selejtezések ellenőrzése és jóváhagyása is a 7/2002 (II.27.) NKÖM rendelet 7.§ (2) bek. d) pontja alapján. Az év során összesen 34 alkalommal érkezett selejtezési terv vagy jegyzőkönyv a szakfelügyelethez. Az illetékes szakfelügyelők a beküldött tervet vagy jegyzőkönyvet véleményezték, majd azokat a vezető szakfelügyelő záradékolta. A selejtezések száma hullámzó tendenciát mutat, hiszen 2022-ben ez a szám 43, 2023-ban pedig 29 volt.

A szakfelügyelet működési költségeit a Magyar Nemzeti Levéltáron keresztül biztosítja a minisztérium a fenti rendelet 15.§-a alapján. Ez az összeg az év során 9.105.000 Ft bérköltség, 1.383.000 Ft járulék, valamint 157.886 Ft kiküldetési kifizetés volt. Összehasonlításként: a szakfelügyelet általános működési költsége nem változott az elmúlt években, és a 2023-ban juttatott 10 millió Ft-os egyszeri többlettámogatást 2024-ben nem tudta biztosítani a Minisztérium.

A levéltári szakfelügyelet 2024. évi munkaprogramját a vezető szakfelügyelő (dr. Cseh Gergő Bendegúz), kilenc közlevéltári szakfelügyelő (Batalka Krisztina, Katona Klára, Szepessyné dr. Judik Dorottya, Tóth Eszter, dr. Csízi István, dr. Káli Csaba, dr. Jakab Réka, Sáfár Gyula, dr. Sipos András), két magánlevéltári szakfelügyelő (dr. Lakatos Andor, dr. Szabadi István), valamint a szakfelügyeleti titkár (Morvay Diana) hajtotta végre.

Közlevéltárak ellenőrzése

A hazai közlevéltárakban az éves Ellenőrzési Terv két feladatot írt elő: az első félévben helyszíni látogatás nélkül, előzetesen kiküldött kérdéssorra adott válaszok összegzésével és értékelésével zajlott a vizsgálat, míg a második félévben minden szakfelügyelő végiglátogatta a saját illetékességébe tartozó intézményeket.

Az első félévi kérdéssor az alábbi témákat tartalmazta:

- A levéltár épületeinek száma, összes alapterületük, raktárkapacitásuk, illetve ezek változása 2019 és 2023 között.
- A levéltári raktárak teljes alapterülete és ennek változása 2019 és 2023 között.
- Rendelkezik-e állományvédelmi és digitalizáló műhellyel a levéltár?
- A levéltárban őrzött iratanyag mennyisége és ennek változása 2019 és 2023 között. Elektronikusan keletkezett iratok mennyisége a levéltárban és ennek változása a fenti időszakban.
- A levéltár szabad raktári kapacitása és ennek változásai a vizsgált időszakban. A digitális iratok átvételére alkalmas elektronikus tárhely-kapacitás mértéke.
- Rendelkezik-e saját gépkocsival a levéltár?
- A levéltár munkatársainak összlétszáma és ennek változásai 2019 és 2023 között.
- A felső- és középfokú végzettséggel rendelkező szakalkalmazottak, illetve a más munkakörben foglalkoztatottak száma és ennek változásai 2019 és 2023 között.
- Foglalkoztatott-e a vizsgált időszakban a levéltár informatikust, illetve állományvédelmi

szakembert?

- Felsőoktatási levéltárak esetében: a levéltár helye az intézményi hierarchiában.
- Rendelkezik-e önálló költségvetéssel a levéltár? Amennyiben nem, részt vesz-e a Levéltár vezetője a költségvetés elkészítésében?
- Amennyiben nem rendelkezik önálló költségvetéssel a Levéltár, hogyan tudja követni a kiadások és bevételek alakulását? Miképpen történik a működtetéshez szükséges kiadások fedezése?
- Voltak-e a szakmai követelmények szerinti működést veszélyeztető vagy jelentősen nehezítő tényezők a kiadások valamely területét illetően?
- A levéltár dologi költségvetése és ennek alakulása a vizsgált időszakban.
- Beruházásra, felújításra fordított összegek a vizsgált időszakban.
- Történtek-e komolyabb beruházások, felújítások a vizsgált időszakban?
- Könyvkiadásra, kiállítások rendezésére, szakmai rendezvényekre fordított összegek a vizsgált időszakban.
- Informatikai fejlesztésre, beruházásra fordított összegek a vizsgált időszakban. Milyen komolyabb fejlesztések történtek ezen a téren a vizsgált időszakban?
- Részesült-e pályázati támogatásban a levéltár a vizsgált időszakban? Ha igen, mikor, milyen témában és milyen összegben?
- Igénybe tudott-e venni az intézmény egyéb finanszírozási forrásokat is konkrét programok megvalósítására?

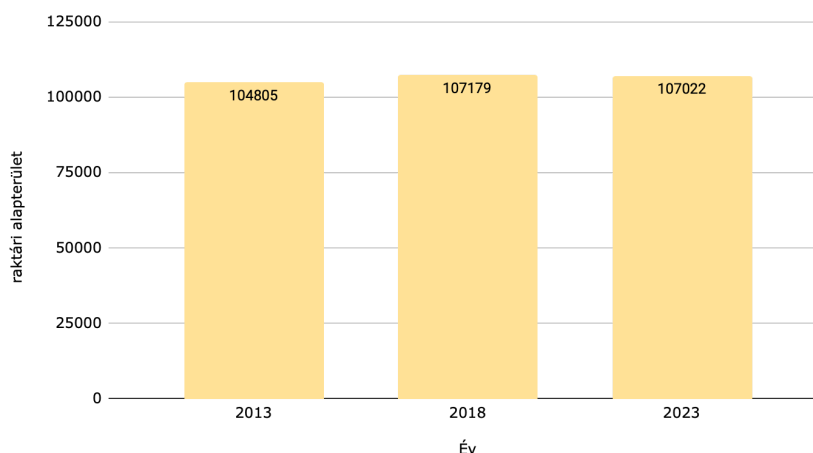
A közlevéltárak ellenőrzésének adatait minden fenntartó megkapta, az alábbiakban néhány fontos, összehasonlításra alkalmas adatot mutatunk be az összegzett jelentésekből. A vizsgált területek közül azokat emeltük ki, amelyek egyértelműen összevethetők korábbi adatokkal, és amelyek esetében figyelemre méltó következtetések vonhatók le. Mindez leginkább a hazai közlevéltárak elhelyezési problémáit, raktári kapacitásait, az őrzött és átveendő iratmennyiségeket, valamint az ezzel kapcsolatos kihívásokat érintik.

A hazai közlevéltárak által használt épületek számának pontos meghatározása számos bizonytalanságot rejt magában, ezért egzakt mutatóként semmiképp sem tekinthetünk rájuk. Sok közlevéltárban ugyanis történtek átalakulások, több helyen csak épületrészeket, egyes irodákat használnak nagyobb ingatlanokban, vagy külső raktárakat bérelnek változó elrendezésben, esetleg felszámolnak korábbi bérleményeket és másokat vesznek igénybe helyettük. Annyi ezen a téren elmondható, hogy 2019 és 2023 között érdemben nem változott a magyarországi közlevéltárak által használt épületek száma: ez jelenleg 119 ingatlant jelent, míg a legutóbbi hasonló tárgyú jelentésben 2019-ben 117 épület szerepelt. (Természetesen a közlevéltárak jelentős része nem is egymaga használ egy-egy ingatlant, csak irodákat és raktárakat működtet egy nagyobb, például egyetemi épületben.) Mint említettük, ezek a számok azért sem jelentenek önmagukban sokat, mert vannak közlevéltárak, melyek korábbi korszerűtlen vagy egyenesen alkalmatlan, szétszórtnan elhelyezkedő raktárépületek felszámolása után kevesebb, de korszerűbb épületbe költözhettek. Általánosságban elmondható, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár vármegyei levéltáraiban több előrelépés is történt a vizsgált időszakban. Ilyen esetként említendő például a miskolci és a szekszárdi korszerű Tudásközpontok megépülése (bár használatba vételükre már a vizsgált időszakon túl került

sor), a mosonmagyaróvári fiókleveltár új telephelyre költözése vagy Szegeden a Kálvária téri épület levéltárrá alakítása és felújítása. A legtöbb vármegyei levéltárban vagy változatlan állapotok uralkodnak, mint 2019-ben, vagy néhány helyen a régi épületek részleges felújításával, állagmegóvó korszerűsítésével, de érdemi kapacitásbővítés nélkül sikerült javítani az infrastrukturális állapotokon. Ennél nagyobb arányban sikerült infrastrukturális fejlesztéseket végrehajtani ugyanakkor a felsőoktatási levéltárakban, hiszen a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen, a Semmelweis Egyetemen, a Testnevelési és Sporttudományi Egyetemen és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen is új, vagy teljesen felújított raktárakba és/vagy irodahelyiségekbe költözhetett a levéltár.

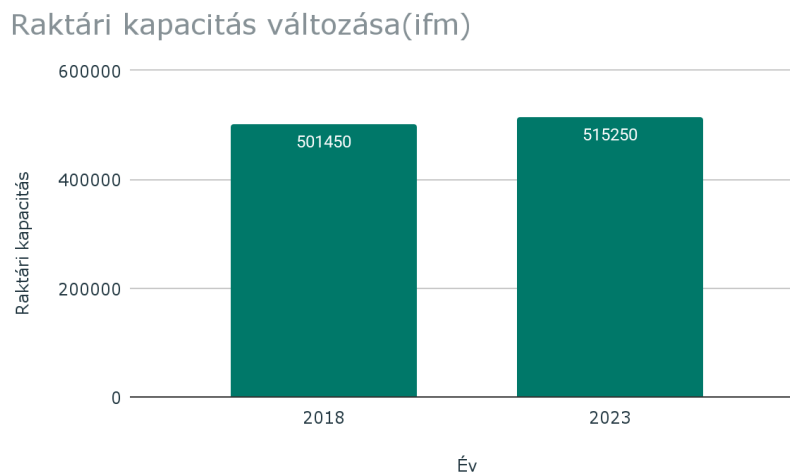
A közlevéltárak infrastrukturális helyzetéről valamivel többet elárulnak a raktári alapterületről készült összesített adatok. Nyilvánvalóan ezek az adatok is csak tájékoztató jellegűek, hiszen egy korszerű, tömör állványzattal felszerelt raktár kisebb alapterületen is sokkal nagyobb befogadó kapacitással bír, azonban nagy közlevéltári intézmények esetében ilyen típusú fejlesztések gyakorlatilag nem történtek a vizsgált időszakban. A hazai közlevéltárak iratőrző raktárainak alapterülete 2023-ban valamivel több, mint 107 ezer m² volt (pontosan 107021,9 m²), ez hozzávetőleg 2217 m²-es, vagyis 2,1%-os növekedést jelent 2013 óta, viszont az elmúlt öt évben az össz-alapterület némileg még csökkent is. Az utóbbi tíz év változásait az alábbi grafikon szemlélteti.

Raktári alapterület változása (m²)

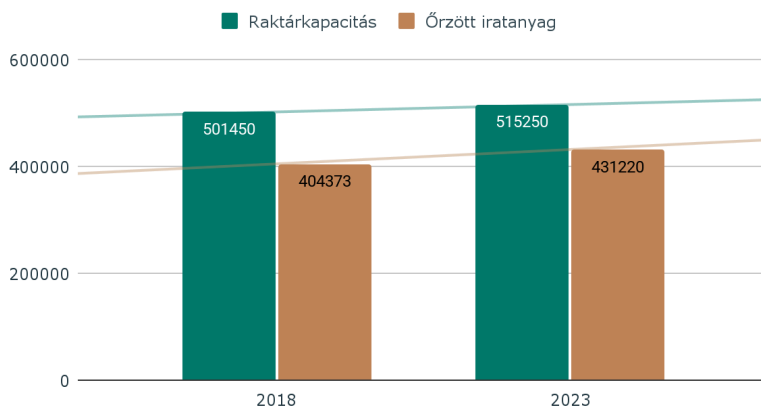
A hazai közlevéltárak infrastrukturális problémáiról többet elárul az iratőrző raktárak befogadóképessége. (Az ellenőrzési tervnek ez a pontja nem a szabad, hanem az összkapacitásra vonatkozott, az üres férőhelyekkel később foglalkozunk.) Ebben a tekintetben a hazai közlevéltári szféra összességében gyarapodott, hiszen közel 14 ezer iratfolyóméterrel több a teljes befogadóképesség, mint volt öt évvel ezelőtt. (Az összes közlevéltári befogadóképesség jelenleg 515250 ifm.) Más szempontból ugyanakkor korántsem tekinthető megnyugtatónak a helyzet. A rendelkezésre álló raktári kapacitás fele olyan gyorsan növekedett az elmúlt években, mint a közlevéltárakban őrzött iratanyag mennyisége, a sokhelyütt elmaradt

beszállításokat is tekintve pedig ez a tendencia több mint aggasztó. A befogadó kapacitás mértékének elégtelen növekedése nyilvánvalóan összefüggésben áll a korábban jelzett jelenséggel, mely többhelyütt a korábbi telephelyek, külső raktárak felszámolásával és az iratanyag “koncentrálásával” a meglévő raktárakban való elosztásával járt. A növekedés mértékét az alábbi grafikon ábrázolja.

A raktárkapacitások átalakulása részben olyan, korábban országszerte használt, de gazdasági okokból, tulajdonosváltás vagy változó célú felhasználás miatt a levéltári használatból kivont ingatlanok elvesztésének (vagy attól való megszabadulásnak) köszönhető, melyekből az iratanyagot az adott intézmény egyéb saját telephelyein helyezték el. A szakfelügyeleti jelentések alapján kimutatható az is, hogy míg 2018-ban a hazai közlevéltárak iratőrző helyiségeinek “telítettsége” 80,6%-os volt, addig ez a szám 2023-ra 83,6%-ra emelkedett. Az alábbi grafikonon megjelenített trendvonal azt is előre vetíti, hogy változatlan tendenciák mellett – vagyis érdemi kapacitásbővítés nélkül, az iratátvételek jelenlegi ütemével számolva – egy évtizeden belül alig lesz már szabad polc közlevéltárak raktáraiban. Mindez természetesen hipotetikus felvetés, hiszen nyilvánvalóan nem a telítettség fog végletekig fokozódni (mivel sok közlevéltárban már most is itt tartunk), hanem a kintlévőségek, az elmaradt beszállítások mennyisége fog tovább növekedni, ami még inkább akadályozza majd a közlevéltárak törvényszabta feladatellátását.

Raktárkapacitás és őrzött iratanyag (ifm)

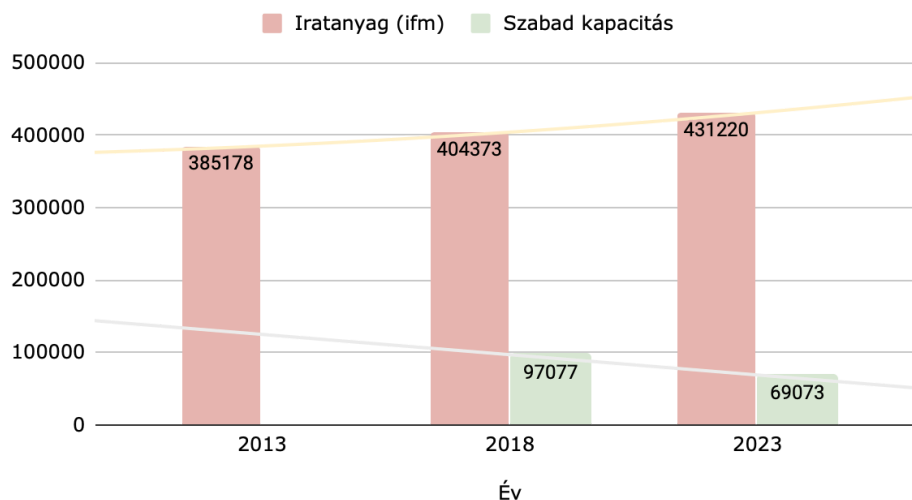

A magyarországi közlevéltárakban őrzött iratanyag mennyisége az elmúlt tíz évben a szűkös befogadó kapacitások ellenére is folyamatosan emelkedett, sőt az évtized második felében az emelkedés mértéke is fokozódott némileg. 2023 végén a közlevéltárak összesen 431220 ifm iratanyagot őriztek, ez közel 27 km-rel több, mint 2018-ban és 46 km-rel haladja meg a 2014-es szintet. Mindezzel párhuzamosan folyamatosan csökken az iratőrző raktárak szabad kapacitása is, ami jelenleg már kevesebb, mint 70 km-t jelent. Ha ezzel a 70 km-es adattal párhuzamba állítjuk azt a tényt, hogy a szakfelügyeleti jelentések már 2022-ben is több mint 155 km mennyiségű kintlévőséget mutattak ki, akkor az iratátvételi kötelezettségek teljesítésének igen súlyos akadályaival szembesülhetünk. Természetesen az iratképző szervekre vagy jogutódjaikra sem lehet végtelenségig terhelni a levéltárárett iratok őrzésének költségeit, ezért félő, hogy levéltári befogadóképesség híján értékes iratanyagokat fenyegethet a károsodás, rongálódás vagy akár a megsemmisülés veszélye.

A 2024. évi szakfelügyeleti vizsgálatok után négy olyan közlevéltárról van tudomásunk, ahol gyakorlatilag egyáltalán nincs lehetőség már iratanyagok átvételére, vagyis az intézményvezetők nulla iratfolyóméter szabad kapacitással "rendelkeznek": ilyen az MNL Győr-Moson-Sopron Vármegyei Levéltárának Győri és Soproni fióklevéltára, a Hadtörténelmi Levéltár és Székesfehérvár Városi Kutatóintézet és Levéltár.

Az iratanyag mennyiségének és a szabad raktári kapacitások mértékének változását az alábbi grafikon szemlélteti.

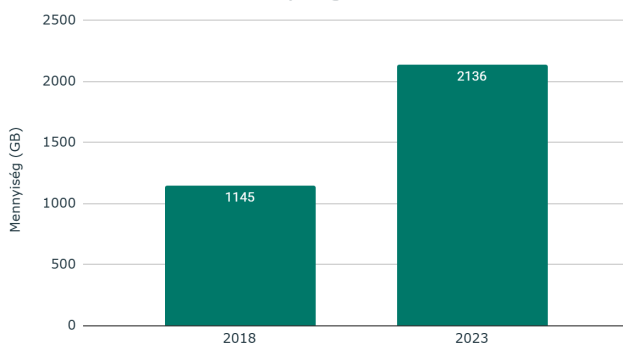
Iratanyag és szabad raktári kapacitás (ifm)

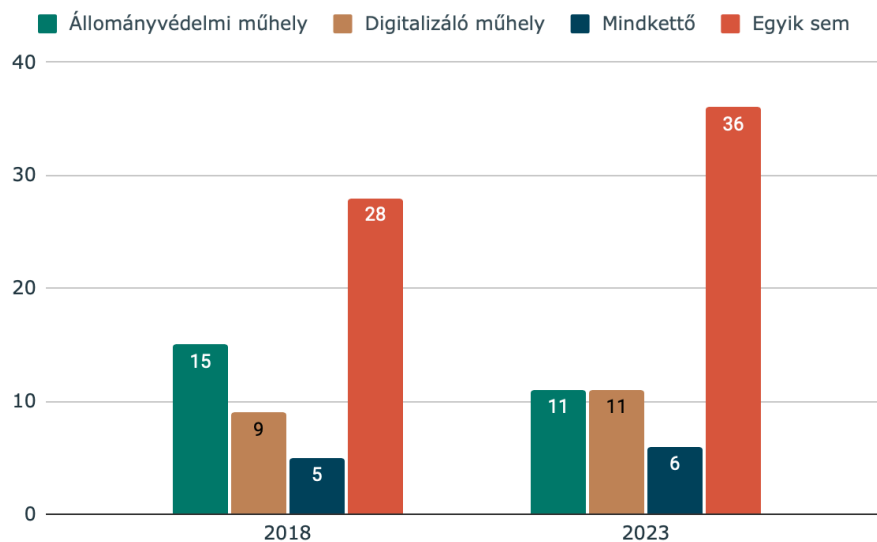
A fenti adatok részletesebb áttekintése után ellentmondásnak tűnhet, hogy a közlevéltárakban egyfelől 70 km körüli szabad kapacitást becsültek meg az intézményvezetők, másfelől viszont a teljes raktárkapacitás és az őrzött iratanyag közti különbség ennél több, 84 km körüli. A fenti differencia minden bizonnyal a becsléssel kapcsolatos bizonytalanságra vezethető vissza, hiszen a sok közgyűjtemény csak hozzávetőleges pontossággal tartja nyilván, esetenként csak megbecsülni tudja szabad raktári férőhelyeit, ráadásul ennek értelmezése is számos bizonytalanságot rejt magában.

A 2024. évi vizsgálat kiterjedt az elektronikusan keletkezett iratok őrzésére és azok mennyiségére is. Bár továbbra sincs konszenzus ennek az irattípusnak a pontos definíciójában, a beérkezett jelentések alapján megállapítható néhány tendencia. Az adatszolgáltatások alapján egyfelől egyértelmű, hogy továbbra is csak két nagy közlevéltárban, a Magyar Nemzeti Levéltárban és a BFL-ben indult meg az elektronikus iratkezelő rendszerekben keletkezett digitális iratok átvétele. Felsőoktatási vagy szaklevéltárakban jelenleg még ilyen informatikai infrastruktúrával és szaktudással általában nem rendelkeznek, és leggyakrabban az illetékességi körbe tartozó iratképző szerv sem mutatott hajlandóságot ilyen iratok átadására. Ilyen körülmények között is közel 100%-kal nőtt az elektronikusan tárolt iratok archiválási aránya az elmúlt öt évben. Mindezt az alábbi ábra szemlélteti.

Elektronikus iratok mennyisége

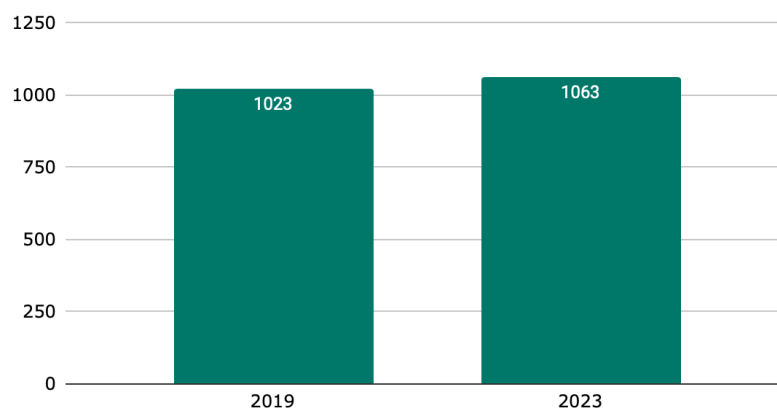

A 2024. évi vizsgálat során a szakfelügyelet felmérte a közlevéltárakban működő (tehát nem csak létező) állományvédelmi illetve digitalizáló műhelyek számát és ennek változását. A tapasztalatok ezen a téren sem szívdertőek. 2023-ban néggyel kevesebb állományvédelmi műhely működött ténylegesen, mint öt évvel korábban, és összességében nyolc közlevéltárral többen egyik fajta műhely sem üzemelt már. Az elmúlt években ezen a téren történt számszerű változásokat az alábbi grafikon illusztrálja.

A közlevéltárak személyi állományának változásai kapcsán részletes adatsorokkal szolgáltak az egyes intézmények, ezek mélyebb elemzésére azonban külön jelentés tárgyát képezhetné. Egy összefoglaló adatot érdemes kiemelni ebből: a magyarországi közlevéltárak státuszlétszáma némi növekedést mutatott az elmúlt öt évben: jelen pillanatban 1063 fő dolgozik közlevéltári intézményben a korábbi 1023 fővel szemben. Ez az országosan 3,7%-os növekedés nem oszlik el egyenletesen: az MNL-en kívüli közlevéltárakban ugyanez az arány 4,1% emelkedést mutat.

Létszám – Év

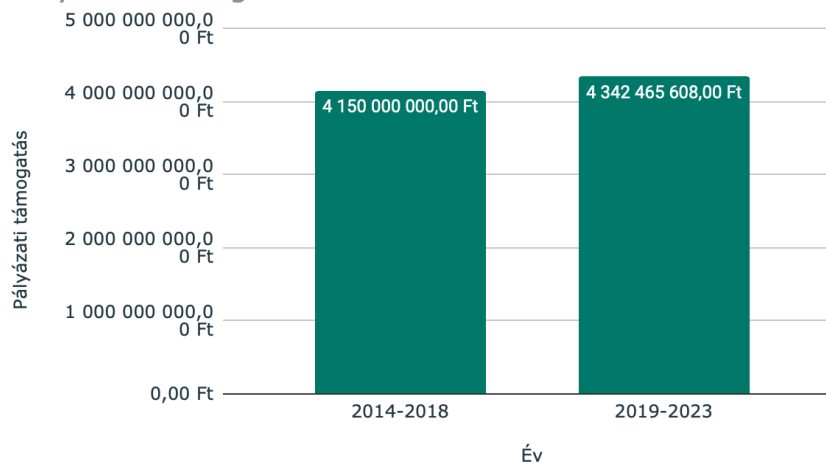

Finanszírozás tekintetében rendkívül összetett a közlevéltári kép, melynek mélyebb elemzése szintén elvégezhető a jelentések alapján. Jelen összefoglalóban a pályázati források mértékét tudjuk csak szemléltetni, hiszen a fenntartói támogatások mellett számos helyen ebből a bevételi forrásból tudják a levéltárak megvalósítani fejlesztéseiket, közművelődési programjaikat vagy megjelentetni kiadványaikat.

Az 52 közlevéltár közül csak négy olyan intézmény van, amely egyáltalán nem pályázott külső forrásra, de közülük van egy lényegében működésképtelen felsőoktatási levéltár – MATE Georgikon Könyvtár és Levéltár –, illetve egy speciális helyzetű és feladatkörű – például tudományos, közművelődési, levéltárpedagógiai funkciókat nem gyakorló – intézmény, a Közjegyzői Levéltár is.

A közlevéltárak összességében az elmúlt öt évben 4,3 milliárd Ft pályázati támogatásból valósítottak meg fejlesztéseket vagy programokat, míg ez az arány az előző ciklusban 4,1 milliárd forintot tett ki. Az összehasonlítást az alábbi ábra szemlélteti.

Pályázati támogatás – Év

A fenti pályázati források alapvető fontosságúak voltak a közlevéltárak életében, hiszen enélkül levéltárpedagógiai, publikációs, digitalizációs programjaikat vagy informatikai fejlesztéseiket gyakorlatilag képtelenek lettek volna kivitelezni.

A fentieken túl a közlevéltárak többsége, az 52 intézményből 41 (79%) nem tudott egyéb közvetlen forrást bevonni költségvetésébe, leszámítva alkalmankénti társfinanszírozott kiadványokat vagy rendezvényeket. A fennmaradó 11 közlevéltár összesen mintegy 150 millió Ft egyéb támogatást nyert el egyedi projektek finanszírozására.

Nyilvános magánlevéltárak ellenőrzése

A hazai nyilvános magánlevéltárak közül 2024-ben az alábbi intézményeket vizsgálták meg a szakfelügyelők:

- Békéscsabai Evangélikus Gyülekezet Levéltára
- Magyarországi Román Ortodox Egyház Levéltára
- Dunántúli Református Egyházkerület Levéltára
- Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Levéltára
- Magyarországi Unitárius Egyház Levéltára
- Magyar Zsidó Levéltár
- Magyar Ferences Levéltár
- Pannonhalmi Főapátsági Levéltár
- Pécsi Egyházmegyei Levéltár
- Szeged-Csanádi Egyházmegyei Levéltár
- Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár
- Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár.

Az ellenőrzés tematikája minden esetben a következő volt:

- Változások és átalakulások a kutatószolgálat területén az elmúlt 10 évben. Kutatási szabályzatok változása, kutatói gyakorlatok esetleges átalakulása, digitális és hagyományos kutatási formák hangsúlyváltozásai. Mennyiben és hogyan teljesülnek a 27/2015 (V.27.) EMMI rendelet 41-45. §-ában megfogalmazott, illetve a jogszabály szerinti egyéb kutatószolgálati követelmények?
- Levéltári segédletek készítése a szakmai követelményrendelet 40.§-a szerint. Levéltári adatbázisok építése, azok állapota, jellemzői, tárolási formái.
- Segédletek, adatbázisok közzététele az intézmény honlapján vagy egyéb tárhelyeken.
- A köziratok átvételének helyzete a Levéltárban, iratkezelés felügyelete a köziratot képző intézményekben.

A megvizsgált 12 levéltár esetéből ugyan általános érvényű következtetések nem lehet levonni, néhány tanulságot mégis érdemes összefoglalni ezekből a jelentésekből is.

Az egyik tanulság, hogy a 12 levéltárból 8 már jelenleg is megfelel a rendelet előírásainak a segédletkészítés, a kutatási szabályok és a kötelezően közzéteendő információk tekintetében, a másik 4 levéltár esetében azonban több-kevesebb pótolnivalót találtak a szakfelügyelők.

A megvizsgált intézmények közül 3 olyan hely volt, ahol csak minimális mértékben, helyben és régi, nem aktualizált segédletek alapján folytatható kutatás. Ezzel szemben 5 intézményben

(42%) már az interneten keresztül történő e-kutatásra is van lehetőség (Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár, Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár, Pécsi Egyházmegyei Levéltár, Pannonhalmi Főapátsági Levéltár, Magyar Zsidó Levéltár), nyilvánvalóan persze eltérő adattartalommal. Mindenesetre figyelemre méltó, hogy milyen magas arányban tudták már megteremteni a távoli iratelérés feltételeit ezekben az egyházi levéltárakban.

Az egyházi fenntartású, de közfeladatot ellátó szervek iratainak átvétele, illetve iratkezelésük felügyelete az egyházi levéltárak előtt álló egyik legnagyobb kihívás. Ezen a téren is tanulságos a vizsgálat, hiszen a 12 megvizsgált levéltár közül három már vett is át ilyen köziratokat, további háromban tervezik, vagy legalábbis rendelkeznek ilyen irányú nyilatkozatokkal, míg a meglátogatott levéltárak felében, illetve fenntartóiknál nem is terveznek ilyen iratátvételeket.

Budapest, 2025. május

Dr. Cseh Gergő Bendegúz
levéltári vezető szakfelügyelő